

der, nemlig at faae Forklaring netop af det ærede Medlem fra Kolbing over forskjellige Uttringer, som han har brugt ved en saadan Leilighed, saasom f. Ex., at de Doktrinære tro, at „Bønderne æde Hø“, og at Folkethinget ikke koster mere end 6 Præster. Dette maa jeg som sagt give Afkald paa, da det ikke er tilladt.

Formanden: For at det ærede Medlem ikke skal paalægge sig en større Begrænsning end nødvendigt er, skal jeg gjøre opmærksom paa, at den Bemærkning, som blev udtalt af mig igaar, ikke blev gengiven ganske nøjagtig. Jeg veed ikke om det Numer af Tidenden, hvori den findes, foreligger endnu, men hvis dette er Tilfældet, saa vil det ærede Medlem se, at det blev udtalt, at i Reglen burde Udtalelser af ærede Medlemmer udenfor Salen ikke drages her ind som Gjenstand for Debatten. Saaledes omtrent kaldt Ordene, og jeg tror, at dette som Regel er rigtigt. Naar det ærede Medlem ansøgte Eksempler fra andre Lande og navnlig hentydede til England, hvor det ikke er ualmindeligt, at Udtalelser i Valgtaler blive gjort til Gjenstand for Debat i Parlamentet, saa skal jeg gjøre opmærksom paa, at der derved er den store Forskjel, at i England blive fremragende Taleres Valgtaler i Reglen stenografisk berettede, medens de Meddelelser, som vi have om offentlige Møder, jo som oftest efter vor Presses Tilstand ere meget ufuldkomne. Jeg siger dette uden Forkleinselse for dem, som meddele dem; det ligger kun i vore Forholds hele Udvikling. Men nu er det klart, at Forhandlingen her vilde blive i høj Grad broget og brudt, naar Forhandlinger, som ere blevne førte paa andre Steder, og som ere komne hertil gennem ufuldkomne Meddelelser, skulde kunne gjenoptages her. Det er altsaa en ren Hensigtsmæssighedsregel. Naar for Øvrigt en Tale foreligger paa en saadan Maade, at man kan sige, at den er konstateret, og naar den er fremkommen paa et saadant Sted — f. Ex. paa en Valgtribune —, at den aldeles tilhører Offentligheden, saa vil jeg ikke benegte, at man under visse Omstændigheder kunde have fuld Anledning til at drage den frem her. Det maa være en Skjønssag i det enkelte Tilfælde, og naar henses til det Sted, hvor, saa vidt jeg erindrer, det igaar omhandlede Punkt fremkom, og til den Beretning, som derom haves, saa tror jeg ikke, det kunde anses for hensigtsmæssigt for Forhandlingen her at drage dette Punkt frem her i Thinget.

Bille: Der er dog altid vundet lidt i Retning af større Frihed ved den Forklaring, vi nu have faaet fra den ærede Formand, og denne udvidede Frihed maa jeg netop under disse Forhold særlig paaskønne, da jeg haaber at kunne gjøre Brug af den i de Bemærkninger, som jeg nu vil komme til at gjøre; thi nu vil det være mig

lettere at kunne henvise til saadanne Udtalelser, som foreligge i virkelig konstateret Form, altsaa paa Steder, hvor det ikke kan formodes, at nogen- somhelst fjendtlig Stemning skulde indvirke ufor- delagtigt eller uheldigt paa Gjengivelsens Nøjagtighed. I Løbet af forrige Samling var den Kamp, som førtes imod Ministeriet, væsentlig en Kamp om enkelte Lovgivningsspørgsmaal, og det vil erindres, at disse Lovgivningsspørgsmaal samlede sig i 5, som man saa siden stadig har paraderet med i forskellige Udtalelser, som ere fremkomne fra Flektallet; der var saaledes: Fæstefagen, de to præstelige Love, Pensionsloven og Loven om den kommunale Valgret. Smidlertid er der ved denne Dregning glemt Et og Andet, og jeg skal saaledes her bringe i Erindring en Lov, som er glemt, naar man saaledes stadig taler om den forrige Samlings Afrugtbarhed, det er Skoleloven. Der var jo rigtignok ikke Forholdet det, at Ministeriet vægrede sig ved at gaa ind paa en Reform af Skolevæsenet, men Forholdet var det, at man ved alle de Midler og ad alle de Veie, som overhovedet stode til Raadighed, gjorde sig fra Folkethingets Side den allerdybeste Anstrengelse for at forhindre denne Reform fra at komme ind paa en praktisk Veie. Man søgte allerede at standse Sagen ved dens Overgang til 2den Behandling; da man blev nødt til, tvungen til, at lade den gaa til 2den Behandling, søggede man for at lade den komme til en saadan Drøftelse i et Udvalg, at den nødvendigvis maatte trække hen til Samlingens Slutning, og indenfor selve Udvalget viser Betænkningen tilstrækkelig, at man har gjort Alt, hvad der stod i Ens Magt for at forhindre, at dette Reformspørgsmaal, om hvilket jeg tør formene, at det er fuldt saa vigtigt og fuldt saa betydningsfuldt som noget af de 5, der idelig opstilles, kunde komme et Skridt videre. Men som sagt, det var endnu i forrige Samling væsentligst en Opposition imod Regjeringen med Hensyn til almindelige Love og Lovgivningsbestemmelser, som forelaa, indtil vi paa Slutningen af Samlingen kom til Adressen — til Spørgsmaalet om Finantslovens Negtelse. Fra det Dieblit var der ikke længer en enkelt Sag, om hvilken det dreiede sig, men om et Princip, et grundlovs-mæssigt Princip, et Statsstyrelsesprincip, om hvilket man søgte at reise Kamp med Regjeringen. Det er denne Kamp, som nu fortsættes, og som har ikklædt sig to Former: Forslaget til Beslutning og Negtelsen af Finantslovsforslagets Overgang til 2den Behandling. Man siger til os; „Nu maa vi da endelig blive opløste, nu maa Spørgsmaalet bringes ud til Vælgerne, nu skal Folket dømme.“ De Herrer staa altsaa i den Formening, at en Opløsning af Folkethinget er lig en Løsning af Spørgsmaalet, men dette er en stor Bilsfarelse. De Herrer staa i den Formening, at Folket skal dømme og kan dømme; (Ja, ja, men dette er en